

Saksframlegg

ENERGI- OG KLIMAHANDLINGSPLAN FOR TRONDHEIM KOMMUNE - EVALUERING AV STATUS

Arkivsaksnr.: 11/19671

::: Sett inn innstillingen under denne linja

Forslag til vedtak/innstilling:

Bystyret tar statusrapporten om energi- og klimahandlingsplanen til etterretning.

Bystyret slutter seg til planlagt bruk av klimamidler for perioden 2012-2014.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

Trondheim kommune

[... Sett inn saksutredningen under denne linja](#)

Saksutredning:

Bakgrunn

Bystyret vedtok 10.juni 2010 ny [energi- og klimahandlingsplan for Trondheim kommune](#) (sak 64/10). Vedtaket angir at planen skal evalueres årlig av bystyret. Dette er den første statusrapporten og viser status per 31.mars 2011.

I vedtatt budsjett og økonomiplan for 2011-14 fremgår det at Rådmannen vil komme tilbake med en egen sak om bruk av midler til gjennomføring av tiltak i energi- og klimahandlingsplanen:

”Prosjektet miljøvennlige kjøretøy og drivstoff ble vedtatt gjennomført i perioden 2008-2011. I økonomiplan 2011-2014, er bevilgningene til prosjektet videreført ut over prosjektperioden. Rådmannen vil i egen bystyresak i 2011 foreslå at midlene disponeres til bruk på oppfølging av tiltak i kommunens energi- og klimahandlingsplan.” (side 181)

Klimamidlene omtalt i økonomiplanen er på 2,2 millioner kroner per år for årene 2012-2014. Rådmannen ønsker å se evalueringen av energi- og klimahandlingsplanen og forslag til disponering av midler til oppfølging av planen i perioden 2012- 2014 i sammenheng. Saksframstillingen gir derfor først en statusgjennomgang av planen, deretter presenteres forslag til bruk av midler.

Evaluering av status for tiltakene i energi- og klimahandlingsplanen

Energi- og klimahandlingsplanen er delt opp i 7 kapitler:

- 1) Faktagrunnlag energibruk og klimagassutslipp
- 2) Energi – og klimamål for Trondheim kommune
- 3) Areal og transportplanlegging
- 4) Stasjonær energibruk
- 5) Avfall og forbruk
- 6) Klimatilpasning
- 7) Tiltakenes effekt på klimagassutslippene

Planen består av til sammen over 80 tiltak. De fleste tiltakene i planen er igangsatt og følger den oppsatte fremdriftsplan. Nedenfor er det gitt en overordnet oppsummering av status for tiltakene knyttet til det enkelte kapittel i energi- og klimahandlingsplanen (status per 31.mars 2011). En mer detaljert beskrivelse av status for hvert enkelt tiltak er gitt i vedlegg 1.

Kapittel 1 - Faktagrunnlag energibruk og klimagassutslipp:

Energi- og klimahandlingsplanen presenterer historiske data for energibruk og utslipp av klimagasser i Trondheim kommune. I tillegg presenteres det en framskriving til år 2020 av forventet utvikling i energibruk og utslipp.

Statistisk sentralbyrå (SSB) la fram nye kommunetall i februar 2011. For første gang har SSB nå også inkludert klimagassene HFK, SF₆ og PFK. Utslipp av HFK er først og fremst lekkasjer fra kjølesystemer (som Leangen Ishall), mens SF₆ og PFK er industrirelaterte utslipp. Videre opplyser SSB at de har forbedret tallgrunnlaget for utslipp av klimagasser fra transport. For Trondheim sin del viser tallmaterialet

Trondheim kommune

fra SSB at utslippene nå ligger 20% over nivået i 1991, mens tidligere beregninger har vist at utslippene i Trondheim har ligget godt under 1991-nivået. Hovedårsaken til denne endringen er at SSB nå opererer med helt andre utslippstall for Trondheim for kategorien ”Energiforsyning – stasjonær forbrenning”, med andre ord for fjernvarmen. Rådmannen mener at tallene ikke medfører riktighet og ikke stemmer overens med innrapporterte tall for 2009 fra Trondheim Energi Fjernvarme (nå Statkraft Varme). Rådmannen konstaterer at det fremdeles er betydelige usikkerheter i klimagassregnskapet for Trondheim. Tallmaterialet fra SSB er med andre ord ikke egnet til å evaluere effekten av lokale klimatiltak.

Et prosjekt for å forbedre registrering av resultatoppnåelse og målbarhet av utslippsdata planlegges igangsatt i regionen. Både Sør- og Nord-Trøndelag fylkeskommune vil delta i arbeidet, og prosjektet vil også inngå i programmet Framtidens byer. Programmet Framtidens byer er et energi- og klimasamarbeid mellom staten og de 13 største byene i Norge.

Energi- og klimahandlingsplanen har også fokus på forbruksorienterte klimagassregnskap. Dette blir av Rådmannen spesielt fulgt opp i Brøsetprosjektet.

Kapittel 2 - Energi – og klimamål for Trondheim kommune :

Energi- og klimahandlingsplanen angir følgende hovedmål for Trondheim kommune:

År 2020: Utslippene av klimagasser i år 2020 skal være minst 25 % lavere enn i 1991

År 2050: Utslippene av klimagasser i år 2050 skal være 70-90 % lavere enn i 1991

Rådmannen foreslår ingen endring av hovedmålene. Kapitel 2 omtaler også hovedsamarbeidspartnere for Trondheim kommune på energi- og klimaområdet. Trondheim kommune legger ned en betydelig ressurs i programmet Framtidens byer. Oppfølgingen av programmet Framtidens byer går hånd i hånd med oppfølgingen av klimahandlingsplanen.

Regionalt klimaforum ennå ikke ferdig etablert, men flere andre arenaer og treffpunkter er viktige. Spesielt nevnes frokostmøteserien KLIMAX som arrangeres av NTNU og ” Klimaråd underveis” i regi av fylkesmannen/fylkeskommunen.

Kapittel 3 - Areal og transportplanlegging:

Trondheim kommune har følgende hovedgrep i areal- og transportpolitikken

- En energi- og klimavennlig areal- og parkeringspolitikk med fokus på fortetting og lokalisering av rett virksomhet på rett sted
- Restriktive virkemidler for å redusere bruk av privatbil samt etablering av et grønt innkrevningssystem.
- Kraftig styrking av kollektivtrafikken og de myke trafikantens vilkår
- Tiltak og tilrettelegging for å øke bruken av miljøbiler og miljøvennlige drivstoffer (lavutslippskjøretøy og biodrivstoff)

De aller fleste tiltak er igangsatt og en del er allerede gjennomført, gjennom arealplanlegging og som en del av gjennomføringen av Miljøpakken for transport. Som beskrevet i formannskapssak 21/11, har bomstasjoner i kombinasjon med forbedring av kollektivtilbudet redusert biltrafikken i Trondheim med 10% og økt antall kollektivreiser betydelig. For flere detaljer om status i arbeidet med Miljøpakken for transport henvises det til egne politiske saker om denne.

Trondheim kommune

Det har vært en del praktiske problemer med innfasing av biodrivstoff i kommunens kjøretøypark. På grunn av luktproblemer er det kun 11 av 100 tunge kjøretøyer som bruker biodiesel. Økt bruk av biodiesel er viktig for å oppnå reduserte utslipp fra kommunens kjøretøypark. Rådmannen arbeider videre med mål om å utvide bruken av biodiesel i kommunens kjøretøypark. Innfasing av 2.generasjons biodiesel er utsatt fra produsentene på ubestemt tid.

Miljøpakkens reiserådgiver har kommet i gang for alvor våren 2011, og bidrar til mobilitetsplanlegging og omlegging til miljøvennlig transport i næringslivet og i offentlig virksomhet.

Kapittel 4 - Stasjonær energibruk:

Stasjonær energibruk omhandler oppvarming og kjøling av bygninger, industriprosesser med mer. Trondheim kommune har størst mulighet til å påvirke energibruken i egen bygningsmasse. Følgende hovedgrep for egen bygningsmasse ble vedtatt i energi- og klimahandlingsplanen:

- Effektivisere energibruken i egen og leid bygningsmasse med minimum 10% fra 2008 til 2012 gjennom enøktiltak, optimal drift og styring av tekniske anlegg samt brukervedvirkning. Samtidig videreføres målet om 3% årlig energieffektivisering i alle lederavtaler
- Lavenergistandard skal normalt legges til grunn for alle kommunale nybygg
- Gjennomføre forbildeprosjekter på passivhusnivå, slik at andelen kommunale byggeprosjekter med passivhus kan økes
- Stille energikrav ved leie av bygg til kommunal virksomhet
- Utrede og gjennomføre tiltak for redusert energibruk knyttet til vegbelysning
- Fase ut bruk av fyringsolje som grunnlast i skoler og sykehjem i løpet av 2009 (gjennomført)
- Vurdere mulighet for å fase ut bruk av fyringsolje som topplast i skoler og sykehjem innen 2020
- Fortsette omlegging til vannbåren varme slik at alle kommunale skoler og sykehjem har vannbåren varme og benytter fjernvarme, bioenergi, varmepumper eller andre nye fornybare energikilder innen 2015

De aller fleste tiltakene følger oppsatt fremdriftsplan.

Energibruken i kommunal bygningsmasse ble redusert med 3,7 % fra 2009 til 2010. Mål i lederavtalen er oppnådd for tidsperioden 2009 – 2010.

Lavenergibygg er innført som standard i kommunale byggeprosjekter og Ranheimsveien bofellesskap er bygget som passivhus. I forbindelse med bystyrets behandling av bygging av Myra barnehage (sak 22/11), vedtok bystyret at kommunale passivhus først skal bygges når det foreligger norsk standard som beskriver krav til slike bygg. Til nå foreligger det nasjonal standard bare for boliger, mens tilsvarende standard for bygg som skoler, barnehager og sykehjem ikke er klare enda.

Trondheim kommune har begynt å vurdere energimerkingen ved innleie av bygg, og sammenligner nå energibruken i eide og leide bygg. Energimerking av kommunalt eide bygg pågår.

Rådmannen arbeider for tiden med å utvikle et nytt administrasjons- og aktivitetsbygg på Leüthenhaven. Ved planleggingen av bygget vil det bli lagt vekt på høye ambisjoner i forhold til energi og miljø.

Utredning av tiltak for redusert energibruk knyttet til veibelysning er gjennomført. Formannskapet vedtok at Trondheim kommune fortløpende skal benytte de mest miljøvennlige og energiøkonomiske løsninger ved utskifting av veibelysning (sak 385/10).

Høvringen renseanlegg er det kommunale anlegget som har det største oljeforbruket i Trondheim

Trondheim kommune

kommune. Oljen benyttes i prosessen til å hygienisere kloakkslam. Det er en utfordring å finne alternativer til olje til denne prosessen, men oljeforbruket er redusert med ca 15 % fra 2009 til 2010. Rådmannen vil prioritere arbeidet med å vurdere muligheter for redusert oljeforbruk ved Høvringen renseanlegg.

I forbindelse med bygging av ny skole og hall på Spondal legges det opp til at byggene varmes opp med bioenergi. Det vil også bidra til å gjøre bioenergi tilgjengelig for eksisterende sykehjem på Spondal.

Bruk av fyringsolje i kommunale bygg og anlegg i Trondheim er betydelig redusert de siste årene. I prinsippet er bruk av fyringsolje som grunnlast i skoler og sykehjem faset ut. I henhold til energi- og klimahandlingsplanen skal Rådmannen i 2012 legge fram en utredning som vurderer mulige strategier for å fase ut bruk av olje som topplast innen 2020.

Energi- og klimahandlingsplanen har som mål at helelektrisk oppvarming av skoler og sykehjem skal opphøre senest innen 2015. Dette fordrer videre ombygging til vannbårne varmeanlegg og tilknytning til fjernvarme eller annen ny fornybar energi. Saksframlegg om dette med tilhørende finansieringsbehov skal ifølge planen legges fram i løpet av 2011.

Energi- og klimahandlingsplanen har følgende hovedgrep for å få en mer klimavennlig energibruk i bysamfunnet:

- Offensiv forvaltningspraksis gjennom kompetanseoppbygging i egen organisasjon, aktiv bruk av lovverket og samarbeid med utbyggere. Bidra til at utbyggere strekker seg lengre enn tekniske forskrifter
- Bidra til redusert energibruk i eksisterende bygningsmasse
- Legge til rette for miljøvennlig fjernvarme, bioenergi eller annen ny fornybar energi i hele Trondheim
- Redusere elektrisitetens andel av stasjonær energibruk
- Fase ut bruk av fossile energikilder til oppvarming av bygninger og anlegg i Trondheim
- Fase ut olje og redusere bruk av naturgass og elektrisitet som topplast i fjernvarmenettet
- Brøset-prosjektet som et pilotprosjekt som danner skole for klima- og miljøvennlig byutvikling

Tiltakene i bysamfunnet er i stor grad basert på en stram forvaltningspraksis og tilrettelegging og holdningsskapende arbeid, samt å utvikle en klimanøytral bydel på Brøset. Trondheim kommune utnytter mulighetene i lovverket, og tar nytt lovverk i bruk når det foreligger. Programmet Framtidens byer har i 2010 utarbeidet kriterier for pilotprosjekter både for nybygg og for rehabiliteringsprosjekter. Flere forbildeprosjekter i forhold til energibruk har blitt gjennomført eller er planlagt gjennomført i Trondheim (både i privat og offentlig regi). Gjennom programmet Framtidens byer har Rådmannen også gjennomført tiltak for å heve intern kompetanse i forhold til energibruk.

Gjennom prosjektene Trondheim SmartCity og Grønn Barneby har Trondheim kommune jobbet med holdningsskapende arbeid mot byens befolkning. KS-prosjektet Grønne energikommuner har finansiert kompetanseoppbygging hos Feiervesenet slik at feierne på sikt kan gi råd og veiledning til publikum om energibruk.

Brøsetprosjektet er kommunens flaggskip for arbeid med redusert energibruk i bysamfunnet. Gjennomføringen av parallellopdraget ga gode innspill til utvikling av bydelen, og prosjektet har fått stor oppmerksomhet nasjonalt, blant annet med en egen konferanse våren 2011 i Trondheim i regi av Framtidens byer.

Kapittel 5 - Avfall og forbruk:

Trondheim kommune

Forbruk av varer og tjenester slår ikke direkte ut i Trondheim kommunes klimagassregnskap. I energi- og klimahandlingsplanen ble de totale klimagassutslippene knyttet til Trondheim kommunes egen virksomhet anslått til ca 95.000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2005. Bare ¼ av dette utslippet fant sted innenfor Trondheim kommunes geografiske grenser. Karbonfotavtrykkmodellen viser med andre ord at forbruk av varer og tjenester i Trondheim genererer betydelige klimagassutslipp andre steder (nasjonalt og globalt).

Hovedgrepene innenfor avfalls- og forbruksområdet bygger på Trondheim kommune sin kommunale plan for avfall og avfallsreduksjon fra november 2007 med oppfølgende prosesser:

- Effektivisere oppsamling og innsamlingsløsningene for avfall i Trondheim (herunder overgang til nedgravde og automatiserte avfallsløsninger)
- Behov for en bedre integrering av avfallspolitikken i andre politikkområder, spesielt areal- og transportpolitikken
- Målsetting om total gjenvinningsgrad på 90% for privat husholdningsavfall i 2016 (minimum 40% materialgjenvinning og ca 50% energigjenvinning)
- Vurdere å sortere ut våtorganisk avfall fra husholdningene med tanke på produksjon av biogass til drivstoff-formål
- Vurdere tiltak for å øke oppsamling og utnyttning av deponigass til energiformål
- Bygg- og anleggsavfall: Kommunen skal bidra til at mengden avfall pr m² nybygg eller rehabilitering reduseres. Målsetting om 80% kildesortering av bygningsavfall i 2016

Hovedgrepene i forhold til kommunens eget forbruk/avfall og forbruksmønster i bysamfunnet:

- Gjennomføre tiltak for avfallsreduksjon i egen virksomhet (gjennom miljøledelse og lederavtaler, miljøkrav ved innkjøp med mer)
- Bidra med støtte og faglige råd i forhold til miljøsertifisering av små- og mellomstore bedrifter
- Kommunen skal i egne bygg ligge i front i forhold til løsninger med god materialutnyttelse og miljøvennlige byggematerialer
- Holdningsskapende arbeid rettet mot barn og unge i regi av Grønn Barneby

De aller fleste tiltak er igangsatt og en del er allerede gjennomført. Store infrastrukturendringer innen avfallsområdet er lagt fram og vil bli lagt fram i egne saker. Gjennom programmet Framtidens byer har det vært mulig å inngå samarbeid med lokale miljøvernorganisasjoner om mer holdningsskapende arbeid enn det som energi- og klimahandlingsplanen la opp til.

Kapittel 6 – Klimatilpasning:

Trondheim kommune arrangerte våren 2007 en åpen høring om forventede klimaendringer. Høringen viste at Trondheim kommune på grunn av sin beliggenhet trolig er mindre sårbar overfor klimaendringer enn kommuner på Vestlandet og i Nord-Norge. Regjeringen la høsten 2010 fram NOUen "Tilpassing til eit klima i endring" og statlige myndigheter har også laget en veileder i klimatilpasning for kommuner og fylkeskommuner.

Tiltakene er igangsatt i henhold til fremdriftplan. Klimatilpasning er et forholdsvis nytt tema hvor det er et stort behov for økt kunnskap og kompetanseheving. Nettverket Framtidens byer spiller en viktig rolle i forhold til økt forståelse om temaet og innsikt i mulige tiltak.

Kapittel 7 - Tiltakenes effekt på klimagassutslippene:

Som nevnt under kapittel 1 så er det en betydelig usikkerhet knyttet til utviklingen i klimagassutslippet for

Trondheim kommune

Trondheim. Det er derfor for tidlig å kunne fastslå noe vedrørende tiltakenes effekt. Det vil bli satt i verk et prosjekt for å forbedre registrering av resultatoppnåelse og målbarhet av utslippsdata i regionen. I tillegg har KS lagt fram en modell for hvordan effekten av en del ulike tiltak kan beregnes. Framtidens byer er bedt om å teste ut modellen, og Trondheim kommune vil delta i dette arbeidet.

Forslag til disponering av midler til oppfølging av energi- og klimahandlingsplanen 2012-2014

Det er satt av 2,2 millioner per år i økonomiplan for 2012-14 for å styrke innsatsen på hele energi- og klimaområdet. Rådmannen ønsker at midlene i hovedsak skal brukes som egenandel når det søkes om eksterne midler til konkrete prosjekter. Både Enova, Fylkesmannen (skjønnsmidler), Husbanken, Framtidens byer og Transnova stiller normalt krav til en kommunal egenandel. Tiltakene i energi- og klimahandlingsplanen går hånd i hånd med programmet Framtidens byer. Programmet Framtidens byer har også varighet ut 2014, og det vil være naturlig å se bruken av energi- og klimamidlene i 2012-2014 i sammenheng med midlene som stilles til disposisjon fra staten gjennom Framtidens byer. Nedenfor er det gitt en mer konkret framstilling over hvordan midlene er tenkt brukt (2,2 millioner kroner per år i 3 år, til sammen 6,6 millioner kroner).

Tiltak innenfor energi- og klimahandlingsplanens kapittel 1 Klimagassregnskap

Under evalueringen av kapittel 1 og 7 ovenfor er det pekt på behovet for mer pålitelige modeller for beregning av klimagassutslipp og effekter av tiltak. Dette gjelder både for tradisjonelle modeller som beregner direkte utslipp innenfor kommunens grenser og for karbonfotavtrykk-modeller som tar hensyn til forbruk. Det vil være nødvendig at Trondheim kommune deltar aktivt både i forhold til metodeutvikling og i arbeidet med å framskaffe lokale data. Arbeidet vil skje i et samarbeid med Sør- og Nord-Trøndelag fylkeskommuner samt programmet Framtidens byer.

Rådmannen foreslår å disponere inntil 0,5 millioner av klimamidlene i 2012-2014 til egeninnsats og konsulentkjøp for å forbedre klimagassregnskapene.

Tiltak innenfor energi- og klimahandlingsplanens kapittel 3 Areal og transportplanlegging

Tiltak under kapittel 3 i energi- og klimahandlingsplanen omhandler areal- og transportplanlegging. De tilhørende tiltakene er i hovedsak finansiert av Miljøpakken for transport, med unntak for prosjektet miljøvennlige kjøretøy og drivstoff som er rettet mot kommunens egen virksomhet. Prosjektet har satt Trondheim på kartet som Norges, og i følge *Der Spiegel*, verdens elbilhovedstad. Det er også oppnådd gode resultater gjennom kurs i økokjøring for personer som kjører tjenestebil i Trondheim kommune. En del tekniske installasjoner på tunge kjøretøy er gjennomført og gjør at disse følger dagens miljøkrav. Erfaringsoverføring fra kommunen til byens næringsliv og private er finansiert gjennom miljøpakkens reiserådgiver.

Rådmannen foreslår å disponere ca 1,9 millioner for å følge opp prosjekt miljøvennlige kjøretøy og drivstoff i perioden 2012-14. Midlene vil gå til toppfinansiering av elbiler i den kommunale kjøretøyparken, oppfrisking av økokjøringskurs, og til å ta initiativ til felles anbudsprosesser for miljøvennlige biler, gjennom Framtidens byer i perioden 2012-2014.

Tiltak innenfor energi- og klimahandlingsplanens kapittel 4 stasjonær energi

Klimahandlingsplanen kapittel 4 omhandler en rekke tiltak rettet mot energieffektivisering og reduksjon av

Trondheim kommune

klimagassutslipp fra oppvarming og bruk av belysning og apparater, såkalt stasjonær energibruk. Flere av disse tiltakene kan få støtte fra Enova, Husbanken, Fylkesmannen eller andre. Det vil derfor være ønskelig å bruke ca 3,6 millioner av klimamidlene 2012-2014 til å utløse statlige midler for å få gjennomført tiltak innen stasjonær energibruk. For 2012 prioriteres forprosjekt for utfasing/reduksjon av oljeforbruket ved Høvringen renseanlegg. Renseanlegget har det desidert største gjenværende oljeforbruket i kommunale bygg og anlegg. Her kan det søkes om inntil 50% finansiering fra Enova til forprosjekt.

Et annet område der det er behov for midler er ombygging av varmeanlegg i helelektriske oppvarmede skole- og sykehjemsbygg til vannbårne varmeanlegg og fjernvarme. Dette vil imidlertid kreve vesentlig større midler og må søkes finansiert i egne saker.

Tiltak innenfor energi- og klimahandlingsplanens kapittel 6 Klimatilpasning

Det er behov for en mer grundig forståelse av Trondheim kommune sin klimasårbarhet. Det kommer stadig ny kunnskap på området, og kommunen vil kontinuerlig måtte jobbe med dette temaet. Et viktig tiltak blir derfor å kartlegge Trondheim kommune sin klimasårbarhet. Dette arbeidet vil bli koplet opp mot vår deltakelse i programmet Framtidens byer. Rådmannen ønsker å disponere ca 0,4 millioner til dette arbeidet i perioden 2012-14.

Samarbeid med eksterne aktører

Det er viktig at Trondheim kommune hele tiden driver utveksling av erfaring og kunnskap med andre aktører. Energi- og klimahandlingsplanen har et regionalt klimaforum som tiltak, i tråd med Trøndelagsplanen. I tillegg eksisterer fora som Klimaråd underveis i regi av Fylkesmannen og KLIMAX-serien til NTNU. Det er også viktig å ha ytterligere kontakt med mastergradsstudenter og frivillige organisasjoner for å bidra til utvikling og gjennomføring av tiltak. Rådmannen ønsker å disponere ca 0,2 millioner til dette arbeidet i perioden 2012-2014.

Oversikt over bruk av klimamidler for perioden 2012-2014

Gjennom økonomiplanen for perioden 2012-2014 er det satt av 2,2 millioner per år for å styrke oppfølgingen av tiltak nedfelt i energi- og klimahandlingsplanen. Til sammen blir dette kr 6,6 millioner for perioden 2012-2014. Tabellen nedenfor sammenfatter Rådmannens forslag til hvordan disse midlene skal brukes. Beløpene vil bli innarbeidet i de årlige budsjettforslagene fra Rådmannen.

Tiltaksområde	Budsjett
Klimagassregnskap	0,5 mill
Miljøvennlige kjøretøy og drivstoff	1,9 mill
Stasjonær energibruk	3,6 mill
Klimatilpasning	0,4 mill
Samarbeid med eksterne aktører	0,2 mill
Totalt	6,6 mill

Konklusjon

Trondheim kommune

Bystyret vedtok 10.juni 2010 ny energi- og klimahandlingsplan for Trondheim kommune (sak 64/10). Vedtaket angir at planen skal evalueres årlig av bystyret. Planen består av til sammen over 80 tiltak. Gjennomgangen av status per 31.mars 2011 viser at de fleste tiltakene i planen er igangsatt og følger oppsatt framdriftsplan.

I samsvar med vedtatt budsjett og økonomiplan for 2011-2014, har Rådmannen lagt fram forslag til bruk av midler til gjennomføring av tiltak i energi- og klimahandlingsplanen. Rådmannen foreslår at 2,2 millioner kr per år for perioden 2012-2014 brukes til å styrke innsatsen i forhold til temaene klimagassregnskap, miljøvennlige kjøretøy og drivstoff, stasjonær energibruk, klimatilpasning og samarbeid med eksterne aktører. Beløpene vil bli innarbeidet i de årlige budsjettforslagene fra Rådmannen.

Rådmannen i Trondheim, 19.09.2011

Einar Aassved Hansen
kommunaldirektør

Marianne Langedal
miljøsjeff

Vedlegg:

Energi- og klimahandlingsplan for Trondheim kommune – statusrapport pr 31.mars 2011

[Lenke til energi- og klimahandlingsplanen](#)

... Sett inn saksutredningen over denne linja